

DECIZIE

11 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Nicolae Craiu
Ala Cobăneanu
Nina Vascan

examinând recursul depus de Întreprinderea Mixtă „ORANGE MOLDOVA”
Societate pe Acțiuni,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „ORANGE MOLDOVA” Societate pe
Acțiuni împotriva Primăriei comunei Zagarancea, raionul Ungheni, terț Consiliul
local al comunei Zagarancea, raionul Ungheni cu privire la anularea actului
administrativ,

împotriva deciziei din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admis apelul depus de Primăria comunei Zagarancea, raionul Ungheni, casată
integral hotărârea Judecătoria Ungheni, sediul central din 24 noiembrie 2020 și
emisă o nouă decizie,

c o n s t a t ă:

La 18 iunie 2020, Întreprinderea Mixtă „ORANGE MOLDOVA” Societate pe
Acțiuni (în continuare Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A.) a depus cerere de
chemare în judecată în contencios administrativ împotriva Primăriei comunei
Zagarancea, raionul Ungheni, prin care a solicitat anularea dispoziției Primăriei
comunei Zagarancea nr. 01 din 09 ianuarie 2020 „Cu privire la anularea certificatului
de urbanism pentru proiectare și retragerea autorizației de construire” și anularea
dispoziției Primăriei comunei Zagarancea nr. 37 din 21 mai 2020 „Cu privire la
examinarea cererii prelabile nr. 9968 din 04 mai 2020 a Î.M. „ORANGE
MOLDOVA” S.A. pentru anularea actului administrativ individual”.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, la data de 01 aprilie 2018, între
Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. și Cononov Tatiana, a fost încheiat contractul de
arendă nr. xxxxx, conform căruia în folosința Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. a
fost transmis terenul cu suprafața de 5 m², situat în intravilanul xxxxx, pentru
instalarea pilonului de beton armat și montarea pe acesta a echipamentelor rețelei
mobile de comunicații electronice „Orange”. Terenul respectiv aparține Tatiane
Cononov cu titlu de proprietate privată.

Reclamanta a menționat că, la data de 07 noiembrie 2019, Primăria comunei Zagarancea a emis certificatul de urbanism nr.15 pentru elaborarea documentației de proiect în vederea montării pilonului de beton armat de model CK-22 și amplasarea echipamentului de telefonie mobilă GSM pe terenul respectiv.

Ulterior, la data de 22 noiembrie 2019, Primăria comunei Zagarancea a emis autorizația de construire nr. 09, privind executarea lucrărilor de montare pe terenul nominalizat, a pilonului din beton armat CK-22 și amplasarea echipamentului de telefonie mobilă GSM pe acesta, termenul de valabilitate fiind de 6 luni.

Reclamanta a relatat că, în temeiul actelor permissive sus-menționate, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. a început lucrările de construcție a pilonului din beton armat CK-22 și amplasarea echipamentului de telefonie mobilă GSM pe acesta. Lucrările au fost executate estimativ la 90 %, fiind finalizate operațiunile de instalare a infrastructurii sitului de pilon, cabinetului suport pentru echipamente, suporturilor pentru antene și conexiunea la rețeaua electrică.

La data de 16 decembrie 2019, prin adresarea nr. 107, primarul comunei Zagarancea, a solicitat Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. stoparea lucrărilor de construcție a turnului, motivând că este necesar de a verifica asigurarea nivelului potrivit de protejare a sănătății publice.

Prin scrisoarea nr. TD 004 din 13 ianuarie 2020, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., a dat răspuns la adresarea primarului comunei Zagarancea, explicând că exercitarea lucrărilor de construcție a turnului, precum și instalarea stației mobile de comunicații electronice, nu prezintă pericol pentru sănătatea publică și situația ecologică din localitate. În susținerea concluziei expuse, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., a transmis Primăriei comunei Zagarancea, raionul Ungheni avizul nr. 141 din 28 octombrie 2019, eliberat de Centrul de Sănătate Publică Ungheni, avizul nr. 10/3405/AST din 28 octombrie 2019, eliberat de Agenția pentru Supraveghere Tehnică și avizul nr. 01-12/472 din 04 noiembrie 2019, eliberat de Agenția de Mediu.

Reclamanta a remarcat că, la data de 09 ianuarie 2020, Primăria comunei Zagarancea a emis dispoziția nr. 01 „Cu privire la anularea certificatului de urbanism pentru proiectare și retragerea autorizației de construire”, prin care s-a dispus anularea certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 15 din 07 noiembrie 2019; retragerea autorizației de construire nr. 09 din 22 noiembrie 2019 pentru montarea pilonului din beton armat de model CK-22 și amplasarea echipamentului de telefonie mobilă GSM pe acesta în xxxxx; stoparea necondiționată a lucrărilor de montare a pilonului de beton armat de model CK-22 și de amplasare a echipamentului de telefonie mobilă GSM pe acesta în xxxxx.

Prin urmare, la data de 09 ianuarie 2020, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. a stopat lucrările de instalare în xxxxx a pilonului de beton armat și montarea pe acesta a echipamentelor rețelei mobile de comunicații electronice „Orange”.

Reclamanta a subliniat că, dispoziția nr. 01 din 09 ianuarie 2020 „Cu privire la anularea certificatului de urbanism pentru proiectare și retragerea autorizației de construire” a fost adusă la cunoștința publicului la 14 ianuarie 2020, însă nu conține informații cu privire la exercitarea căilor de atac și termenul de contestare.

La data de 04 mai 2020, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. s-a adresat la Primăria comunei Zagarancea cu cererea prealabilă nr. 9968, prin care a solicitat anularea dispoziției nr. 01 din 09 ianuarie 2020 „Cu privire la anularea certificatului

de urbanism pentru proiectare și retragerea autorizației de construire” și suspendarea executării dispoziției contestate până la finalizarea procedurii prealabile.

În rezultat, la 25 mai 2020, în adresa Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. a parvenit răspunsul Primăriei comunei Zagarancea nr. 95 din 22 mai 2020 și dispoziția Primăriei comunei Zagarancea nr. 37 din 21 mai 2020 „Cu privire la examinarea cererii prealabile nr. 9968 din 04 mai 2020”, prin care cererea prealabilă înaintată de Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. a fost respinsă.

Reclamanta a susținut că, dispoziția contestată este una contrară prevederilor legii, deoarece motivele invocate de către Primăria comunei Zagarancea, raionul Ungheni privind retragerea certificatului de urbanism și autorizației de construire, pornesc de la un raționament fals și interpretare eronată a legislației.

Totodată, reclamanta a considerat că dispoziția contestată aduce atingere drepturilor și garanțiilor Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., limitează reclamantul în exercitarea obligațiilor asumate față de clienții săi din xxxxx și anume, asigurarea acestora cu servicii calitative de telefonie mobilă și acces la internet mobil.

Reclamanta a evidențiat că, urmare a emiterii dispoziției contestate, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. a fost pusă în imposibilitatea de a finaliza construcția turnului de telecomunicații în intravilanul xxxxx care urma să asigure atât locuitorii xxxxx, cât și locuitorii altor localități cu servicii de comunicații electronice de calitate. Stoparea lucrărilor a afectat Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. prin faptul că a suportat anumite cheltuieli pentru lucrările deja efectuate, pierderi exprimate în clienții afectați prin calitatea nesatisfăcătoare a serviciilor prestate, ratarea veniturilor care au putut fi generate de clienții afectați și de potențialii clienți noi. Totodată, ar putea suporta și pierderi de imagine, care ar genera pierderi și mai mari pentru Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A.

Reclamanta a menționat că, Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, nu prevede expres cazurile când certificatul de urbanism poate fi anulat și când autorizația de construire poate fi retrasă.

Reclamanta a considerat că, Primăria comunei Zagarancea, raionul Ungheni a emis ilegal dispoziția contestată, dispunând retragerea actelor permissive fără a se adresa în instanța de judecată, constatând greșit circumstanțele de fapt care s-ar încadra în temeiurile de anulare prevăzute de legislație. În special, este greșită și nefondată motivarea dispoziției contestate invocată de Primăria comunei Zagarancea, raionul Ungheni în răspunsul la cererea prealabilă, conform căreia certificatul de urbanism se anulează, deoarece avizarea INCP „Urbanproiect” pe schema de amplasare a terenului a fost eliberată la 23 decembrie 2019, pe când certificatul de urbanism a fost emis la 07 noiembrie 2019.

Reclamanta a remarcat că, potrivit art. 4 alin. (2) - (4) din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, în vigoare la data emiterii certificatului de urbanism, toată responsabilitatea pentru obținerea avizelor, inclusiv din partea INCP „Urbanproiect” revenea emitentului certificatului de urbanism, la caz Primăriei comunei Zagarancea, raionul Ungheni.

În acest sens, reclamanta a considerat că neîndeplinirea obligațiilor legale ale autorității publice locale sau reținerea în emiterea unor asemenea avize, nu poate servi drept temei pentru revocarea certificatului de urbanism, deoarece prezentarea schemelor pentru avizare și eliberarea avizelor în termen, sunt în afara responsabilităților Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A.

Reclamanta a opinat că obținerea aprobării cu întârziere din partea INCP „Urbanproiect”, nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 11 alin. (1) din Legea nr. 160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, și anume că drept temei pentru efectuarea acțiunilor prevăzute de lege în vederea retragerii actului permisiv fără adresare în instanța de judecată, constituie depistarea unor date neautentice în documentele prezentate autorității emitente.

Totodată, reclamanta a explicat că avizul INCP „Urbanproiect” pe schema de amplasare a terenului, nu prezintă un document ce trebuie prezentat autorității emitente, deoarece obținerea acestui document intră în obligațiunea Primăriei comunei Zagarancea, raionul Ungheni. Totodată, avizul INCP „Urbanproiect” nu conține date neautentice, întrucât corespunde întocmai voinței acestei instituții.

Reclamanta a afirmat că este ilegală motivarea dispoziției contestate, prin prisma art. 3 alin. (1) lit. d) din Legea nr.163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, în vigoare la momentul emiterii certificatului de urbanism, care prevede în calitate de condiție imperativă pentru emiterea certificatului de urbanism de proiectare - prezentarea acordului autentificat al coproprietarilor de imobil ale căror interese pot fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție, în calitate de anexă la cererea de emiterie a certificatului de urbanism.

Reclamanta a menționat că persoanele indicate de Primăria comunei Zagarancea, raionul Ungheni în răspunsul la cererea prealabilă, în calitate de vecini ai lotului unde au fost pornite lucrările de construcție, nu sunt coproprietarii terenului pe care este amplasat obiectul construcției.

Potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile, la acel moment, terenul situat în xxxxx, cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 5 m², aparține cu titlu de proprietate, în exclusivitate Tatiane Cononov, care la 01 aprilie 2018, a încheiat cu Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. contractul de locațiune nr. xxxxx.

Reclamanta a reținut că, Primăria comunei Zagarancea, raionul Ungheni nejustificat invocă drept motiv pentru anularea certificatului de urbanism, lipsa acordurilor din partea proprietarilor loturilor de pământ din vecinătate. Acordul acestora nu este obligatoriu pentru eliberarea certificatului de urbanism și nu este inclus în lista actelor obligatorii conform Legii indicate mai sus.

Reclamanta a afirmat că, având în vedere caracterul neutru al echipamentului stației de telefonie mobilă, pentru spațiul ambiant și sănătatea publică, construcția turnului reprezintă o influență admisibilă pentru proprietarii loturilor de pământ din vecinătate. Construcția turnului nu afectează interesele Primăriei comunei Zagarancea, ca proprietar al terenurilor.

Totodată, reclamanta a considerat că Primăria comunei Zagarancea, în calitate de gestionar al terenurilor publice ce aparțin unității administrativ-teritoriale, este împotriva îmbunătățirii condițiilor de acces ale populației din xxxxx, la serviciile calitative de telefonie mobilă și acces la internet mobil.

Reclamanta a subliniat că, emiterea dispoziției contestate nu poate fi justificată prin „refuz public față de continuarea lucrărilor de montare a antenei”, exprimat prin decizia Consiliului local al comunei Zagarancea nr. 9/1 din 18 decembrie 2019, deoarece acest document conține doar o recomandare adresată Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. privind revizuirea contractului de locațiune, pentru ca să se găsească modalitatea de a strămuta turnul în afara localității.

Reclamanta a remarcat că, dispoziția contestată a fost adoptată peste 9 zile de lucru, după emiterea deciziei Consiliului local al comunei Zagarancea nr. 9/1 din 18 decembrie 2019, fără ca să ofere Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. posibilitatea de a lua atitudine asupra recomandării.

De asemenea, reclamanta a relevat că decizia Consiliului local al comunei Zagarancea nr. 9/1 din 18 decembrie 2019, nu conține referințe la existența abaterilor în procesul de eliberare a certificatului de urbanism și a autorizației de construire, iar retragerea actelor permissive s-a realizat în afara legii. Prin urmare, acțiunile Primăriei comunei Zagarancea, raionul Ungheni privind retragerea documentelor permissive de construire, nu pot fi justificate prin prisma art. 11 alin.(2) din Legea nr. 160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, care stabilește că, actul permisiv se retrage și în alte cazuri prevăzute expres de legea care reglementează genul de activitate respectiv.

Reclamanta a subliniat că, potrivit jurisprudenței naționale, principiul autonomiei locale, nu presupune toată independența și competența exclusivă a autorităților publice din unitățile administrativ-teritoriale, acestea fiind obligate să se supună reglementărilor legale general valabile pe întreg teritoriul țării.

În final, reclamanta a concluzionat că Primăria comunei Zagarancea, raionul Ungheni nu poate justifica existența unei autonomii de decizie, în afara cadrului legal a cărui respectare este obligatorie. Autonomia locală trebuie să se încadreze în limitele determinate de lege, fiind exclusă astfel, posibilitatea derogării de la prevederile legale și a interpretării eronate ale prerogativelor unităților administrativ-teritoriale.

Prin hotărârea din 24 noiembrie 2020 a Judecătoriei Ungheni, sediul central s-a admis acțiunea reclamantului Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. și s-a anulat dispoziția Primăriei comunei Zagarancea, raionul Ungheni nr. 01 din 09 ianuarie 2020 „Cu privire la anularea certificatului de urbanism pentru proiectare și retragerea autorizației de construire” și dispoziția Primăriei comunei Zagarancea, raionul Ungheni nr. 37 din 21 mai 2020 „Cu privire la examinarea cererii prelabile nr. 9968 din 04 mai 2020 a Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. pentru anularea actului administrativ individual” (f.d.152-159, Vol. I).

Hotărârea motivată din 24 noiembrie 2020 a Judecătoriei Ungheni, sediul central a fost notificată Primăriei comunei Zagarancea, raionul Ungheni la data de 16 decembrie 2020, fapt ce se confirmă prin dovada de primire a hotărârii, anexată la actele cauzei (f.d.160, Vol. I).

La data de 23 decembrie 2020, Primăria comunei Zagarancea, raionul Ungheni a depus apel împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2020 a Judecătoriei Ungheni, sediul central, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 163-169, Vol. I).

Astfel, instanța de apel corect a considerat ca fiind depus în termen apelul Primăriei comunei Zagarancea, raionul Ungheni împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2020 a Judecătoriei Ungheni, sediul central.

Prin decizia din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Primăria comunei Zagarancea, raionul Ungheni, împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2020 a Judecătoriei Ungheni, sediul central, s-a casat integral hotărârea din 24 noiembrie 2020 a Judecătoriei Ungheni, sediul central și s-a emis o nouă decizie, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată

de Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. împotriva Primăriei comunei Zagarancea, raionul Ungheni, terț Consiliul local al comunei Zagarancea, raionul Ungheni cu privire la anularea actului administrativ (f.d.219-238, Vol. I).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut că la 16 decembrie 2019, un grup de locuitori ai satului Semeni, comuna Zagarancea, raionul Ungheni au înregistrat la Primăria comunei Zagarancea un demers către primarul comunei Zagarancea și Consiliului local al comunei Zagarancea, prin care au solicitat să ia atitudine și să apere interesele locuitorilor pentru asigurarea unui mediu sănătos, fără radiații pentru viitorul copiilor (f.d. 82-93, Vol.I).

Instanța de apel a constatat că, la examinarea chestiunii privind montarea pilonului din beton armat de model CK-22 și amplasarea echipamentului de telefonie GSM de către Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. în xxxxx, nu s-au efectuat consultări publice cu locuitorii acestei localități, or potrivit normelor legale Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. avea obligația de a efectua aceste consultări.

Instanța de apel a reținut că, prin avizul nr.01-12/472 din 04 noiembrie 2019, eliberat de Agenția de Mediu (f.d.10, Vol.I), s-a prescris obligatoriu informarea de către autoritățile administrației publice locale și inițiatorul activității planificate, a populației care locuiește în perimetrul obiectivului respectiv despre activitățile de planificare și asigurare a procesului participativ la luarea deciziei în etapele de proiectare și amplasare a obiectivului, fapt care a fost omis atât de Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., cât și de Primăria comunei Zagarancea.

Instanța de apel a constatat că atât Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. cât și instanța de fond neîntemeiat au reținut că, avizul INCP “Urbanproiect” la emiterea certificatului de urbanism nu era necesar, or, art.4 din Legea nr.163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție (în vigoare la data emiterii actului), prevede expres necesitatea unui aviz din partea acestei instituții, fapt ce rezultă și din avizul eliberat de Agenția pentru Supravegherea Tehnică nr.10/3405/AST din 28 octombrie 2019 (f.d.71, Vol.I).

Totodată, instanța de apel a reținut că instanța de fond eronat a stabilit că, Primăria comunei Zagarancea neîntemeiat a dispus retragerea autorizației de construire nr.09 din 22 noiembrie 2019, or, potrivit art.146 alin.(1) lit. c) din Codul administrativ, un act administrativ individual legal favorabil poate fi revocat în tot sau în parte cu efect pentru viitor, chiar și după ce a devenit incontestabil, numai atunci când în baza faptelor survenite ulterior, autoritatea publică ar avea dreptul să nu emită actul și fără revocarea lui s-ar periclita interesul public.

Instanța de apel a subliniat că, în cazul în care s-ar fi desfășurat consultări publice cu locuitorii xxxxx, și s-ar fi stabilit că prin amplasarea echipamentului de telefonie GSM de către Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. s-ar periclita interesul public, atunci nici autoritatea publică nu elibera autorizația de construire nr.09 din 22 noiembrie 2019.

De asemenea, instanța de apel a reținut că instanța de fond eronat a ajuns la concluzia privind anularea dispoziției Primăriei comunei Zagarancea nr. 01 din 09 ianuarie 2020 „Cu privire la anularea certificatului de urbanism pentru proiectare și retragerea autorizației de construire”, întrucât cu certitudine s-a stabilit faptul că, dispoziția Primăriei comunei Zagarancea nr. 01 din 09 ianuarie 2020 „Cu privire la anularea certificatului de urbanism pentru proiectare și retragerea autorizației de construire” a fost emisă în conformitate cu normele legale, din care motiv

argumentele invocate de Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., reținute și de instanța de fond sunt neîntemeiate.

Referitor la pretențiile Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. privind anularea dispoziției Primăriei comunei Zagarancea nr. 37 din 21 mai 2020 „cu privire la examinarea cererii prelabile nr. 9968 din 04 mai 2020 a Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. pentru anularea actului administrativ individual”, instanța de apel a relatat că aceasta este o cerință subsecventă, cerinței privind anularea dispoziția Primăriei comunei Zagarancea nr. 01 din 09 ianuarie 2020 „Cu privire la anularea certificatului de urbanism pentru proiectare și retragerea autorizației de construire”, prin urmare, având în vedere că a fost respinsă cerința de bază, instanța de apel a constatat netemeinicia și a pretenției privind anularea dispoziției Primăriei comunei Zagarancea nr. 37 din 21 mai 2020 „Cu privire la examinarea cererii prelabile nr.9968 din 04 mai 2020 a Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. pentru anularea actului administrativ individual”.

La 26 aprilie 2021 Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. a depus recurs, iar la 23 iunie 2021 a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii depuse de Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A.

Recurenta a precizat că recursul a fost depus în termen, deoarece cu decizia motivată a instanței de apel a luat cunoștință la 24 mai 2021.

În motivarea recursului, recurenta a indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată și în referința la cererea de apel anexate la dosar, suplimentar invocând că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural.

Mai mult, recurenta a menționat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, fiind apreciate eronat probele prezentate.

De altfel, în opinia recurentei instanța de apel a preluat în exclusivitate poziția intimă Primăriei comunei Zagarancea, plasând neîntemeiat Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. pe o poziție dezavantajoasă, prin faptul, că nu a oferit un răspuns motivat, cert și explicit la argumentele aduse, privind legalitatea acțiunilor sale.

Recurenta a invocat că, în calitate de emitent a actelor permissive – certificatului de urbanism pentru proiectare și autorizației de construire, Primăria comunei Zagarancea, raionul Ungheni nu poate invoca propriile omisiuni, drept motiv pentru retragerea actelor permissive.

Recurenta a remarcat că actele normative în vigoare nu prevăd obligația solicitantului (beneficiarului) de a prezenta emitentului probe privind consultarea populației, așa cum sugerează instanța de apel. Prin urmare, recurenta a considerat că invocarea lipsei unor asemenea consultări, nu poate servi drept temei pentru retragerea actelor permissive.

Recurenta a menționat că, antrenarea publicului în luarea deciziei privind emiterea actelor permissive nu este o condiție legală obligatorie și, la caz, urma a fi pusă în seama emitentului adică, Primăriei comunei Zagarancea, raionul Ungheni, dar nu a solicitantului – Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A.

De asemenea, recurenta a remarcat că antrenarea publicului în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor de mediu este benevolă, iar în cazul examinării

documentației de proiect a obiectelor și activităților, prevăzute în anexa la Legea nr.851 din 29 mai 1996 privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător, este obligatorie. Construcția obiectelor de infrastructură fizică a rețelelor comunicații electronice, cum ar fi pilonii, antene, turnuri, alte instalații fixe de comunicații electronice, nu este menționată în lista prevăzută de Legea nr. 86 din 29 mai 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

Recurenta a accentuat că, în ceea ce privește prescripțiile obligatorii, expuse în avizul de acordare a terenului pentru amplasarea și proiectarea a obiectului nr.01-12/472 din 04 noiembrie 2019, eliberat de Agenția de Mediu, emitentul și-a depășit în mod vădit atribuțiile, impunând obligația privind antrenarea publicului în elaborarea și adoptarea deciziilor de mediu, prevăzută de Regulamentul privind antrenarea publicului în elaborarea și adoptarea deciziilor de mediu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 72 din 25 ianuarie 2000, în situația în care această măsură nu este obligatorie.

Recurenta a precizat că, nici Primăria comunei Zagarancea, raionul Ungheni și nici instanța de apel nu au indicat care sunt faptele survenite ulterior, în baza cărora Primăria comunei Zagarancea, raionul Ungheni ar avea dreptul să nu emită actele permissive în cauză, precum și care este interesul public care s-ar periclita fără revocarea acestor acte. Or, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. a îndeplinit toate condițiile și a onorat toate obligațiile, care se încadrează în lista expresă de cerințe și condiții stabilite de lege în privința actelor permissive în cauză, iar Primăria comunei Zagarancea, raionul Ungheni nu a avut nici un temei legal de a refuza cererea de eliberare a acestor acte.

Recurenta a afirmat că, revocarea arbitrară a actelor permissive în cauză, nu poate fi justificată prin punerea în aplicare a principiului de autonomie locală, stabilit la art. 109 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, așa cum sugerează instanța de apel.

Recurenta consideră că, decizia adoptată de instanța de apel afectează semnificativ stabilitatea investițiilor efectuate de Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. în infrastructura fizică de telecomunicații pe teritoriul Republicii Moldova și creează un precedent periculos. În lipsa unei cerințe obligatorii în acest sens, majoritatea turnurilor de telecomunicații au fost construite fără consultarea prealabilă cu locuitorii localității.

Recurenta a concluzionat că în consecință, menținerea în vigoare a deciziei contestate, ar crea premise pentru revocarea majorității actelor permissive de construcții, eliberate anterior Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. pentru obiectele de infrastructură a rețelei comunicații electronice mobile, cu demontarea ulterioară a acestora.

La 16 iunie 2021 și 25 iunie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Primăriei comunei Zagarancea și Consiliului local al comunei Zagarancea, copia recursului depus de Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. împotriva deciziei din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 37, 39, 54-55, Vol.II).

Deși, la 24 iunie 2021 și 02 iulie 2021, Primăria comunei Zagarancea și Consiliul local al comunei Zagarancea au recepționat copia recursului, intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe, în care să-și expună opinia referitor la cererea de recurs depusă de Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. (f.d.56-59, Vol.II).

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 20 aprilie 2021, fiind notificată recurentei Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. la 24 mai 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate nr.DS8001659545AS, anexat la actele cauzei (f.d.34, Vol. II).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recurenta s-a conformat dispozițiilor art. 245 din Codul administrativ și a depus în termen recursul la 26 aprilie 2021 și motivarea recursului la 23 iunie 2021 (f.d.1-2, 40-47, Vol.II).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinând admisibilitatea recursului depus de Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. a considerat că acesta este admisibil, motiv pentru care, prin încheierea din 21 iulie 2021 a fost numit pentru examinare în complet de 5 judecători.

Conform art. 247 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentei, au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind actele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea deciziei instanței de apel, din considerentele ce urmează.

Conform art. 248 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Potrivit art. 22 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

În conformitate cu art. 194 alin. (2) din Codul administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

Din actele cauzei rezultă că, la 01 aprilie 2018, între Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., în calitate de locatar și Cononov Tatiana, în calitate de locator, a fost încheiat contractul de arendă nr. xxxxx (f.d.13-15, Vol.I).

În conformitate cu pct. 1.1. din contractul respectiv, locatorul s-a obligat să transmită locatarului în folosință și posesiune temporară un teren cu suprafața de 5 m² din terenul situat în xxxxx, cu numărul cadastral xxxxx.

Potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile, la 23 februarie 2009, bunul imobil cu numărul cadastral xxxxx a fost înregistrat cu drept de proprietate, în baza contractului de înstrăinare cu condiția întreținerii pe viață nr. xxxxx din 23 februarie 2009, pe numele Tatianei Cononov, născută la xxxxx, domiciliată în xxxxx, fiind unicul proprietar (f.d.17, Vol.I).

La 24 octombrie 2019, Primăria comunei Zagarancea a adresat demersuri către Agenția de Mediu, Centrul de Sănătate Publică Ungheni și Agenția pentru Supraveghere Tehnică, prin care a solicitat eliberarea avizelor, la etapa de eliberare a certificatului de urbanism pentru proiectare, pentru montarea pilonului din beton armat de model CK-22 și amplasarea echipamentului de telefonie mobilă GSM, pe terenul situat în xxxxx, cu numărul cadastral xxxxx (f.d. 59-61, Vol.I).

În baza demersurilor respective, Centrul de Sănătate Publică Ungheni și Agenția pentru Supraveghere Tehnică au eliberat avizele solicitate la 28 octombrie 2019, iar Agenția de Mediu a emis avizul la 04 noiembrie 2019 (f.d. 69-75, Vol.I).

Prin avizele eliberate, toate aceste instituții s-au expus pozitiv referitor la montarea pilonului din beton armat de model CK-22 și amplasarea echipamentului de telefonie mobilă GSM, pe terenul situat în xxxxx, cu numărul cadastral xxxxx.

Agenția de Mediu, prin avizul său din data de 04 noiembrie 2019, printre altele, a reținut în calitate de prescripții obligatorii, informarea de către administrația publică locală și inițiatorul activității planificate, a populației care locuiește în perimetrul obiectivului respectiv, despre activitățile planificate și asigurarea procesului participativ la luarea deciziei în etapele de proiectare și amplasare a obiectivului (f.d.70, Vol.I).

Agenția pentru Supraveghere Tehnică, în avizul emis, a indicat că urmează a fi solicitat avizul de la INCP „Urbanproiect” (f.d.71, Vol.I).

La 07 noiembrie 2019, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. s-a adresat către Primăria comunei Zagarancea cu cerere privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare (f.d. 58, Vol.I).

La 07 noiembrie 2019, Primăria comunei Zagarancea a eliberat Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. certificatul de urbanism pentru proiectare nr.15, potrivit căruia s-a certificat elaborarea documentației de proiect pentru montarea pilonului din beton armat de model CK-22 și amplasarea echipamentului de telefonie mobilă GSM, pe terenul situat în xxxxx, cu numărul cadastral xxxxx (f.d. 18, 67-68, Vol.I). Certificatul nominalizat supra a fost semnat de primarul comunei Zagarancea, secretarul Consiliului local al comunei Zagarancea și arhitectul-șef al raionului Ungheni.

La 15 noiembrie 2019, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. s-a adresat către Primăria comunei Zagarancea cu cerere privind eliberarea autorizației de construire (f.d. 78, Vol.I).

La 22 noiembrie 2019, Primăria comunei Zagarancea a eliberat autorizația de construire nr. 19, potrivit căreia a fost autorizată executarea lucrărilor de montare a pilonului din beton armat de model CK-22 și amplasarea echipamentului de telefonie mobilă GSM în xxxxx, conform documentației de proiect nr. 307, elaborată de S.R.L. „Fortitudo”, cu sediul în mun. Chișinău, com. Stăuceni, str. Constructorilor, 5 (f.d.

19, 79-80, Vol.I). Autorizația menționată, la fel, a fost semnată de primarul comunei Zagarancea, secretarul Consiliului local al comunei Zagarancea și arhitectul-șef al raionului Ungheni.

La 16 decembrie 2019, un grup de locuitori ai xxxxx, au înregistrat la Primăria comunei Zagarancea un demers către primarul comunei Zagarancea și Consiliul local al comunei Zagarancea, prin care au solicitat să ia atitudine și să apere interesele locuitorilor pentru asigurarea unui mediu sănătos, fără radiații pentru viitorul copiilor (f.d. 82-93, Vol.I).

Tot, la aceeași dată, primarul comunei Zagarancea a emis dispoziția nr. 96 din 12 decembrie 2019 „Cu privire la convocarea Consiliului local al comunei Zagarancea” (f.d. 94, Vol.I).

La 16 decembrie 2019, Primăria comunei Zagarancea a intervenit către Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. cu solicitarea nr. 107, prin care a adus la cunoștința reclamantului că, la 16 decembrie 2019, s-a desfășurat adunarea generală a locuitorilor din xxxxx, cu privire la lucrările de amplasare și instalare a pilonului de beton armat de model CK-22 și amplasarea echipamentului de telefonie mobilă GSM pe teritoriul satului Semeni și a solicitat stoparea lucrărilor respective (f.d. 81, Vol.I).

La 18 decembrie 2019, Consiliul local al comunei Zagarancea a emis decizia nr. 9/1 „Cu privire la examinarea demersului cetățenilor satului Semeni și luarea atitudinii față de amplasarea echipamentului de telefonie GSM în satul Semeni de către Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., prin care s-a luat act de demersul locuitorilor satului Semeni, cu privire la luarea atitudinii față de amplasarea echipamentului de telefonie GSM în xxxxx și s-a recomandat operatorului de telefonie mobilă Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. de a ține cont de poziția civică a locuitorilor satului Semeni, de a revizui contractul de locațiune asupra terenului și de a găsi modalitatea privind strămutarea echipamentului de telefonie GSM, în afara localității în termeni restrânși (f.d. 95, Vol.I).

Ulterior, la 09 ianuarie 2020, primarul comunei Zagarancea a emis dispoziția nr. 01 „Cu privire la anularea certificatului de urbanism pentru proiectare și retragerea autorizației de construire”, prin care s-a dispus, în special, anularea certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 15 din 07 noiembrie 2019 și retragerea autorizației de construire nr. 09 din 22 noiembrie 2019 pentru montarea pilonului din beton armat de model CK-22 și amplasarea echipamentului de telefonie mobilă GSM în xxxxx (f.d. 12, 97, Vol.I).

La 04 mai 2020, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. s-a adresat către Primăria comunei Zagarancea cu cererea prealabilă nr. 9968, prin care a solicitat anularea dispoziției nr. 01 „Cu privire la anularea certificatului de urbanism pentru proiectare și retragerea autorizației de construire” și suspendarea executării dispoziției contestate până la finalizarea procedurii prealabile (f.d.101-104, Vol.I).

Prin dispoziția Primăriei comunei Zagarancea nr. 37 din 21 mai 2020 „Cu privire la examinarea cererii prealabile nr. 9968 din 04 mai 2020”, s-a respins cererea prealabilă înaintată de Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A (f.d. 105, Vol.I).

La 18 iunie 2020, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată în contencios administrativ împotriva Primăriei comunei Zagarancea, raionul Ungheni, prin care a solicitat anularea dispoziției Primăriei comunei Zagarancea nr. 01 din 09 ianuarie 2020 „Cu privire la anularea certificatului de urbanism pentru proiectare și retragerea autorizației de construire” și anularea dispoziției Primăriei comunei Zagarancea nr. 37 din 21 mai 2020 „Cu privire

la examinarea cererii prelabile nr. 9968 din 04 mai 2020 a Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. pentru anularea actului administrativ individual”.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a admis acțiunea și a anulat dispoziția Primăriei comunei Zagarancea, raionul Ungheni nr. 01 din 09 ianuarie 2020 „Cu privire la anularea certificatului de urbanism pentru proiectare și retragerea autorizației de construire” și dispoziția Primăriei comunei Zagarancea, raionul Ungheni nr. 37 din 21 mai 2020 „Cu privire la examinarea cererii prelabile nr. 9968 din 04 mai 2020 a Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. pentru anularea actului administrativ individual” (f.d.152-159, Vol. I).

Examinând prezenta cauză în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 20 aprilie 2021 a admis apelul depus de Primăria comunei Zagarancea, raionul Ungheni, împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2020 a Judecătoria Ungheni, sediul central, a casat integral hotărârea din 24 noiembrie 2020 a Judecătoria Ungheni, sediul central și a emis o nouă decizie, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. către Primăria comunei Zagarancea, raionul Ungheni, terț Consiliul local al comunei Zagarancea, raionul Ungheni cu privire la anularea unui act administrativ (f.d.219-238, Vol. I).

Instanța de recurs, analizând actele cauzei, în raport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios conchide că concluziile instanței de apel expuse în decizia contestată sunt corecte, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei fiind constatate și elucidate pe deplin.

În susținerea concluziei enunțate, precum și referitor la pretențiile Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. privind anularea dispoziției Primăriei comunei Zagarancea nr. 01 din 09 ianuarie 2020 „Cu privire la anularea certificatului de urbanism pentru proiectare și retragerea autorizației de construire” și anularea dispoziției Primăriei comunei Zagarancea nr. 37 din 21 mai 2020 „Cu privire la examinarea cererii prelabile nr. 9968 din 04 mai 2020 a Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. pentru anularea actului administrativ individual”, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă următoarele.

Conform art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Potrivit art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

În conformitate cu art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

În corespundere cu art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei

autorității publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Iar, conform art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare).

În conformitate cu prevederile art. 109 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, administrația publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit.

Potrivit prevederilor art. 112 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, consiliile locale și primarii activează, în condițiile legii, ca autorități administrativ autonome și rezolvă treburile publice din sate și orașe.

Conform art. 8 alin. (2) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, în problemele de interes local care preocupă o parte din populația unității administrativ-teritoriale pot fi organizate, cu această parte, diverse forme de consultări, audieri publice și convorbiri, în condițiile legii.

Reieșind din prevederile art. 26 alin. (1) și alin. (5) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, primarul este autoritatea reprezentativă a populației unității administrativ-teritoriale și executivă a consiliului local. El participă la ședințele consiliului local și are dreptul să se pronunțe asupra tuturor proiectelor și problemelor supuse dezbaterilor, fără drept de vot. Viceprimarii exercită atribuțiile stabilite de primar și poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare.

Prevederile art. 32 alin. (1) și alin. (11) din aceeași Lege statuează că, în exercitarea atribuțiilor sale, primarul emite dispoziții cu caracter normativ și individual. Proiectele de dispoziții ale primarului în problemele de interes local care pot avea impact economic, de mediu, social (asupra modului de viață și drepturilor omului, asupra culturii, sănătății și protecției sociale, asupra colectivităților locale, serviciilor publice) se consultă public prin afișarea în locuri publice și plasarea pe pagina web oficială a autorității publice locale, în conformitate cu legea, cu respectarea procedurilor stabilite de către fiecare autoritate reprezentativă și deliberativă a populației unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi sau al doilea, după caz.

Potrivit art. 21 alin. (1) din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, certificatele de urbanism și autorizația de construire/desființare se emit de către primarii municipiilor, orașelor, comunelor și satelor pentru construcții (lucrări de construcție/desființare) de orice destinație și tip de proprietate.

Conform art. 3 alin. (1) din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție (în vigoare la data emiterii actului), Certificatul de urbanism pentru proiectare (anexa nr.1), se elaborează și se emite în baza cererii, în care se indică locul amplasării imobilului/terenului și la care se anexează, în original și în copii, următoarele documente: b) buletinul de identitate (pentru persoană fizică) sau certificatul de înregistrare (pentru persoană juridică); c) raportul de expertiză tehnică, în caz de reconstruire, restaurare, modificare sau consolidare a imobilului existent, elaborat de către experți tehnici atestați; d) acordul autentificat notarial al coproprietarilor de imobil/teren ale căror interese pot fi afectate nemijlocit în procesul executării lucrărilor de construcție și în perioada exploatarea obiectului construit; e)

schița de proiect avizată de arhitectul-șef, în cazul amplasării construcției în zonă cu regim special stabilit prin documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului; f) schița de proiect avizată de Consiliul Național al Monumentelor Istorice de pe lângă Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, în cazul intervențiilor la monumentele de istorie, artă și arhitectură sau în zonele construite înscrise în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat.

Potrivit prevederilor art. 4 alin. (1) – (4) din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010, privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, conform prevederilor în vigoare începând cu 15 iunie 2018 și până la 21 februarie 2020, certificatul de urbanism pentru proiectare se elaborează în baza documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului de către organele locale de arhitectură și urbanism din cadrul administrației publice locale. În lipsa documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului, emitentul este obligat să elaboreze, prin intermediul serviciilor sale abilitate, o schemă de amplasare a imobilului/terenului și a rețelelor edilitare, care, fiind avizată de către arhitectul-șef, organele supravegherii de stat (Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Agenția de Mediu, organul supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor în comun cu serviciul de salvatori și pompieri), INCP „Urbanproiect” (pentru toate localitățile, cu excepția municipiului Chișinău), IMP „Chișinăuproiect” (pentru municipiul Chișinău), va servi drept temei pentru elaborarea și emiterea certificatului de urbanism pentru proiectare. Prezentarea spre avizare a schemelor de amplasare către organele supravegherii de stat și instituțiile menționate la alin. (2) se pune în seama emitentului. Organele supravegherii de stat și instituțiile menționate la alin. (2) vor examina schemele de amplasare și vor elibera avizele respective în cel mult 5 zile lucrătoare.

În corespundere cu art. 6 alin. (1) din Legea nr. 163 din 09 iulie 2010, privind autorizarea executării lucrărilor de construcție (în vigoare la data emiterii actului), certificatul de urbanism pentru proiectare va cuprinde prescripții și elemente privind:

- a) regimul juridic al imobilului/terenului, cu referire la: - situarea terenului în intravilan sau în extravilan; - dreptul de proprietate asupra imobilului/terenului și servituțile care îl grevează; - extrasele din documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului sau din regulamentele aferente, care instituie un regim special asupra imobilului/terenului (zone protejate, interdicții temporare sau definitive de construire, zone declarate de interes public, monumente de arhitectură etc.); - statutul de monument al imobilului sau al zonei construite în care se solicită proiectarea;
- b) regimul economic al imobilului/terenului, cu referire la: - folosința actuală; - reglementările fiscale specifice localității sau zonei respective;
- c) regimul tehnic al imobilului/terenului, cu referire la: - echiparea cu rețele edilitare; - caracteristica geotehnică a terenului; - lucrările conexe de interes public necesare funcționării obiectului; - construcțiile sau rețelele edilitare supuse demolării sau strămutării din zona periculoasă a șantierului;
- d) regimul arhitectural-urbanistic, cu referire la: - destinația imobilului/terenului, stabilită prin documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului; - capacitatea construcției preconizate; - dimensiunile și suprafețele parcelelor; - alinierea terenului și a construcțiilor față de străzile adiacente și distanțele dintre construcții și proprietățile vecine; - înălțimea construcției; - aspectul construcției (expresivitate arhitecturală, echilibru compozițional, finisaje etc.); - circulația pietonilor și a autovehiculelor, accesele și parcajele necesare; - procentul de ocupare a terenului (P.O.T.); - coeficientul de utilizare a terenului (C.U.T.); - necesitatea prezentării spre aprobare a schiței de proiect.

Articolul 6 alin. (1)–(3) din Legea nr. 835 din 17 mai 1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului, prevede că documentația de urbanism și amenajare a teritoriului include planurile de amenajare a teritoriului, planurile urbanistice și regulamentele aferente acestora. Documentația de urbanism și amenajare a teritoriului se fundamentează pe studii preliminare și pe cercetări științifice și conține prevederi cu caracter director și cu caracter reglementator. Prin documentația de urbanism și amenajare a teritoriului cu caracter reglementator se stabilesc destinația terenurilor și regulile de utilizare a acestora. În temeiul ei, se eliberează certificatul de urbanism și autorizația de construire.

Reieșind din prevederile pct. 2), 3), 4), 6) din Regulamentul privind antrenarea publicului în elaborarea și adoptarea deciziilor de mediu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.72 din 25 ianuarie 2000, antrenarea publicului în procesul elaborării și adoptării deciziilor de mediu este actul social prin care, conform drepturilor și intereselor acordate, i se asigură dreptul și accesul la luarea deciziilor, la exprimarea opiniilor cu privire la adoptarea și realizarea proiectelor de acte legislative și a documentației de proiect privind obiectele și activitățile economice preconizate, ce influențează sau pot influența starea mediului înconjurător. Antrenarea publicului în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor de mediu este benevolă, iar în cazul examinării documentației de proiect a obiectelor și activităților, prevăzute în anexa la Legea nr.851 din 29 mai 1996 privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător, este obligatorie. Publicul poate fi antrenat în elaborarea deciziilor de mediu și în cazul când această activitate nu figurează în lista anexată la sus-numita lege, dar este în măsură să influențeze considerabil mediul. Implicarea publicului în procesul de elaborare a deciziilor privind activitatea economică, proiectele de construcție, reconstrucție etc. cu impact asupra mediului este asigurată de către autoritățile administrației publice locale și ecologice, care poartă răspundere deplină pentru procedura în cauză, organizând, în funcție de gradul lor de complexitate, referendumuri locale, sondaje sociologice, anchete publice etc. și utilizând metodele și tehnicile specifice cuprinse în anexele nr. 1 și nr. 2 la prezentul Regulament. Cheltuielile legate de procedura de consultare a populației le vor suporta persoanele fizice sau juridice (beneficiarii), care vor finanța elaborarea documentației respective.

Potrivit pct. 11-15 din Regulamentul privind antrenarea publicului în elaborarea și adoptarea deciziilor de mediu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.72 din 25 ianuarie 2000, antrenarea publicului în luarea deciziilor privind activitățile economice cu impact asupra mediului la nivel local se va efectua de către beneficiarul documentației prin informarea autorităților administrației publice locale și a populației din unitatea administrativ-teritorială în raza căreia se preconizează activitățile respective. Autoritățile administrației publice locale, în raza teritorială a cărora se preconizează elaborarea documentației de proiect, vor crea condițiile pentru participarea publicului la luarea deciziilor de mediu. Beneficiarul va întreprinde următoarele măsuri: va informa prefectura și primăria despre activitățile economice preconizate; va prezenta autorităților administrației publice locale copiile de pe documentația de proiect, sumarul impactului și măsurile preconizate pentru minimizarea lui. Autoritățile administrației publice locale vor asigura publicitatea activităților enunțate de către beneficiar, înștiințând publicul despre intențiile lui și oferindu-i posibilitatea ca odată cu expertiza ecologică de stat a documentației de proiect să-și exprime opinia colectivă privind proiectul în cauză, informându-l

ulterior despre decizia adoptată. Înștiințarea publicului despre intențiile de aprobare a proiectelor activităților economice se va efectua prin afișe, expuse la sediile consiliilor autorităților administrației publice locale, ale primăriilor localităților și în alte locuri publice, prin anunțuri în presă, comunicări la radio și televiziune, prin adresări directe către liderii ONG-urilor.

Reieșind din normele de drept nominalizate supra, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că odată ce Primarul eliberează autorizații de construire, ultimul este în drept de a anula această autorizație, în cazul în care există unele impedimente sau cerințe prescrise de legiuitor.

Aici, instanța de recurs reține că potrivit art. 146 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, un act administrativ individual legal favorabil poate fi revocat în tot sau în parte cu efect pentru viitor, chiar și după ce a devenit incontestabil, numai atunci când în baza faptelor survenite ulterior, autoritatea publică ar avea dreptul să nu emită actul și fără revocarea lui s-ar periclita interesul public.

Problema de interes public, care a servit drept temei pentru emiterea dispoziției Primăriei comunei Zagarancea nr. 01 din 09 ianuarie 2020 „Cu privire la anularea certificatului de urbanism pentru proiectare și retragerea autorizației de construire” a fost ridicată de către un grup de 268 de locuitori ai satului Semeni, comuna Zagarancea, raionul Ungheni.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție cataloghează ca fiind neîntemeiat argumentul Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. că în calitate de emitent a actelor permise – certificatului de urbanism pentru proiectare și autorizației de construire, Primăria comunei Zagarancea, raionul Ungheni nu poate invoca propriile omisiuni, drept motiv pentru retragerea actelor permise.

Or, prin demersul nr. 79 din data de 16 decembrie 2019, locuitorii satului Semeni, comuna Zagarancea, raionul Ungheni, au ridicat problema protecției mediului ambiant, având în vedere că pilonului de beton armat de model CK-22 și echipamentului de telefonie mobilă GSM amplasat pe acesta, se află în apropierea caselor de locuit, sălii de sport, grădiniței-creșă și gimnaziului xxxxx.

Respectiv, instanța de recurs reține că la emiterea dispoziției nr. 01 din 09 ianuarie 2020 „Cu privire la anularea certificatului de urbanism pentru proiectare și retragerea autorizației de construire”, Primăria comunei Zagarancea a acționat în scopul protecției mediului înconjurător și s-a bazat pe interesul public, care putea fi periclitat prin acțiunile recurente.

Sub pretextul dat, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit legislației în vigoare, asigurarea respectării legislației de protecție a mediului la nivel local ține de competența autorităților administrației publice ale raionului, municipiului, comunei (satului), împreună cu autoritățile locale pentru mediu și pentru sănătate.

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (2) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, în problemele de interes local care preocupă o parte din populația unității administrativ-teritoriale pot fi organizate,

cu această parte, diverse forme de consultări, audieri publice și convorbiri, în condițiile legii.

Prin probele administrate la materialele cauzei, se confirmă cu certitudine că la examinarea chestiunii privind montarea pilonului din beton armat de model CK-22 și amplasarea echipamentului de telefonie GSM de către Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. în xxxxx, nu s-au efectuat consultări publice cu locuitorii acestei localități.

Aici, instanța de recurs ține să menționeze că potrivit pct. 11 din Regulamentul privind antrenarea publicului în elaborarea și adoptarea deciziilor de mediu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.72 din 25 ianuarie 2000, antrenarea publicului în luarea deciziilor privind activitățile economice cu impact asupra mediului la nivel local se va efectua de către beneficiarul documentației prin informarea autorităților administrației publice locale și a populației din unitatea administrativ-teritorială în raza căreia se preconizează activitățile respective.

Totodată, pct. 3 din Regulamentul privind antrenarea publicului în elaborarea și adoptarea deciziilor de mediu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.72 din 25 ianuarie 2000, statuează că antrenarea publicului în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor de mediu este benevolă, iar în cazul examinării documentației de proiect a obiectelor și activităților, prevăzute în anexa la Legea privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător, este obligatorie.

La fel, aplicabile sunt și prevederile pct. 4 din Regulamentul precitat, potrivit cărora publicul poate fi antrenat în elaborarea deciziilor de mediu și în cazul când această activitate nu figurează în lista anexată la Legea nominalizată, dar este în măsură să influențeze considerabil mediul.

La caz, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție subliniază că, într-adevăr activitatea, pentru care s-a solicitat eliberarea documentației de proiect a obiectelor și activităților de instalare a pilonului de beton armat de model CK-22 și amplasarea echipamentului de telefonie mobilă GSM, nu este specificată în anexa la Legea nr.851 din 29 mai 1996 privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător, însă, având în vedere interesul public sporit dar și măsura în care poate fi influențat mediul prin această instalație, se constată că Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. avea obligația de a efectua aceste consultări.

În urma antrenării publicului în luarea deciziilor pe problemele de mediu, acestea sunt mai eficiente și mai echilibrate din punctul de vedere al protecției mediului înconjurător, astfel că mecanismul instituit asigură un grad mai înalt de transparență, fiind luate decizii care nu contravin intereselor populației, nu încalcă drepturile și interesele legitime ale cetățenilor în domeniul mediului.

Prin urmare, instanța de recurs apreciază întemeiată concluzia instanței de apel precum că, din normele legale citate supra reiese cert că, responsabilitatea consultării populației aparține intimatului Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. ca beneficiar al proiectului, administrația publică locală asigurând doar crearea condițiilor de consultare, cum ar fi acordarea sălilor de ședință, stabilirea unui spațiu public pentru locuitori de a participa la consultări, etc.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă că, în cadrul sistemului de protecție instituit de Convenția

Europeană a Drepturilor Omului, este de competența autorităților naționale să efectueze evaluarea inițială cu privire la existența unei probleme de interes public, care să justifice măsurile de privare de proprietate sau care constituie o ingerință în dreptul la respectarea „bunurilor”. În acest caz, ca și în alte domenii în care se aplică garanțiile Convenției, autoritățile naționale beneficiază, în consecință, de o marjă largă de apreciere.

Mai mult, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, la caz, prin avizul nr.01-12/472 din 04 noiembrie 2019 eliberat de Agenția de Mediu, s-a prescris obligatoriu informarea de către autoritățile administrației publice locale și inițiatorul activității planificate a populației care locuiește în perimetrul obiectivului respectiv despre activitățile de planificare și asigurare a procesului participativ la luarea deciziei în etapele de proiectare și amplasare a obiectivului, fapt care a fost omis atât de Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., cât și de Primăria comunei Zagarancea (f.d.10, Vol.I).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiat argumentul recurentei Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., potrivit căruia prescripțiile obligatorii, expuse în avizul de acordare a terenului pentru amplasare și proiectare a obiectului nr.01-12/472 din 04 noiembrie 2019, eliberat de Agenția de Mediu, emitentul și-a depășit în mod vădit atribuțiile, impunând recurentei obligația privind antrenarea publicului în elaborarea și adoptarea deciziilor de mediu, prevăzută de Regulamentul privind antrenarea publicului în elaborarea și adoptarea deciziilor de mediu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 72 din 25 ianuarie 2000, în situația în care această măsură nu este obligatorie.

Or, potrivit pct. 8 lit. c) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Agenției de Mediu, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.549 din 13 iunie 2018 cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea Agenției de Mediu, funcțiile de bază ale Agenției sînt reglementarea și autorizarea activităților cu impact asupra calității mediului, eliberînd persoanelor fizice și juridice acte permissive pentru practicarea activităților de întreprinzător cu impact asupra mediului (autorizații, acorduri de mediu, permise, certificate, notificări, avize și coordonări), prevăzute în Nomenclatorul actelor permissive, aprobat prin Legea nr. 160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

În acest context, instanța de recurs reține că Agenția de Mediu fiind o autoritate administrativă subordonată Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, responsabilă de implementarea politicii statului în domeniile de activitate ce îi sînt încredințate, întemeiat și în limita atribuțiilor stabilite de legislația în vigoare, a prescris beneficiarului proiectului – Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. acțiuni suplimentare care urmau a fi efectuate, înainte de a primi autorizația de construire, instalarea pilonului de beton armat de model CK-22 și amplasarea echipamentului de telefonie mobilă GSM.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că, dreptul la un mediu neprimejdios din punct de vedere ecologic presupune obligația statului de a lua măsurile necesare pentru protecția mediului

înconjurător, un rol important revenind elaborării, adoptării și implementării unor reglementări juridice referitoare la mediu.

Instanța de recurs relevă că reieșind din cele menționate supra un aspect important în speță dedusă judecății este faptul că, echipamentul de telefonie GSM, urma a fi amplasat de către Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. în apropierea Școlii sportive a Instituției de Învățământ din xxxxx (f.d.75, Vol.I), prin urmare rezultă că locuitorii xxxxx, au un interes deosebit în problema din speță, astfel încât consultarea cetățenilor urma să fie îndeplinită în mod obligatoriu. Or, echipamentul de telefonie mobilă GSM instalat de către Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., poate avea un impact negativ asupra sănătății copiilor din localitate, care învață în instituția preșcolară și școlară din apropierea pilonului de beton armat de model CK-22, pe care urma a fi instalat echipamentul de telefonie GSM.

De asemenea, instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiat argumentul Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. că avizul INCP “Urbanproiect”, la emiterea certificatului de urbanism nu era necesar.

Or, art. 4 din Legea nr.163 din 09 iulie 2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, în vigoare la data emiterii actului, prevede expres necesitatea eliberării unui aviz din partea acestei instituții, fapt ce reiese și din conținutul avizului eliberat de Agenția pentru Supravegherea Tehnică nr.10/3405/AST din 28 octombrie 2019 (f.d.71, Vol.I).

În acest sens, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel întemeiat a ajuns la concluzia că dispoziția Primăriei comunei Zagarancea nr. 01 din 09 ianuarie 2020 „Cu privire la anularea certificatului de urbanism pentru proiectare și retragerea autorizației de construire” a fost emisă în conformitate cu normele legale, din care motiv sunt neîntemeiate argumentele invocate de Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. că nici Primăria comunei Zagarancea, raionul Ungheni și nici instanța de apel nu au indicat care sunt faptele survenite ulterior, în baza cărora Primăria comunei Zagarancea, raionul Ungheni ar avea dreptul să nu emită actele permissive, precum și care este interesul public care s-ar periclita fără revocarea acestor acte.

Or, instanța de recurs remarcă că, după cum s-a menționat supra, drept fapte survenite ulterior eliberării certificatului de urbanism și autorizației de construcție sunt: demersul unui grup de 268 de locuitori ai xxxxx și neexecutarea prescripției obligatorii privind antrenarea publicului în elaborarea deciziilor de mediu.

În ceea ce privește interesul public care s-ar periclita, prin instalarea pilonului de beton armat de model CK-22 și amplasarea echipamentului de telefonie mobilă GSM, s-a constatat că se are în vedere protecția mediului înconjurător și respectarea dreptului locuitorilor la viața privată. Or, atingerile aduse mediului înconjurător prin anumite activități nocive pot afecta calitatea vieții unei persoane și, prin aceasta, îi este afectată viața sa privată.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că în cazul în care s-ar fi desfășurat consultări publice cu locuitorii xxxxx, și s-ar fi stabilit că prin amplasarea echipamentului de telefonie GSM de către Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. s-ar periclita interesul public, atunci autoritatea publică nu elibera autorizația de construire nr.09 din 22 noiembrie 2019.

Cu referire la pretenția Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. privind anularea dispoziției Primăriei comunei Zagarancea nr. 37 din 21 mai 2020 „Cu privire la examinarea cererii prealabile nr. 9968 din 04 mai 2020 a Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. pentru anularea actului administrativ individual”, instanța de recurs consideră întemeiată opinia instanței de apel că aceasta este o cerință subsecventă cerinței privind anularea dispoziției Primăriei comunei Zagarancea nr. 01 din 09 ianuarie 2020 „Cu privire la anularea certificatului de urbanism pentru proiectare și retragerea autorizației de construire”.

Prin urmare, având în vedere că a fost respinsă cerința de bază, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, reține că instanța de apel întemeiat a respins și pretenția privind anularea dispoziției Primăriei comunei Zagarancea nr. 37 din 21 mai 2020 „Cu privire la examinarea cererii prealabile nr. 9968 din 04 mai 2020 a Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. pentru anularea actului administrativ individual”.

Instanța de recurs reține că, în speța dedusă judecății sunt afectate două valori esențiale, care se bucură de o protecție directă prin prisma jurisprudenței constante ale Curții Europene a Drepturilor Omului. La caz, este vorba despre dreptul de proprietate protejat de prevederile art. 1 din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale și interesul public, exprimat prin dreptul la un mediu înconjurător sănătos.

În același timp, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că, Convenția Europeană a Drepturilor Omului nu conține prevederi exprese care garantează dreptul la un mediu înconjurător sănătos, însă acest drept a fost consacrat în jurisprudența europeană prin interpretarea extensivă a domeniului de aplicare a unor drepturi prevăzute expres de Convenție, cum ar fi dreptul la viață privată stabilit în art. 8 al Convenției.

Potrivit art. 1 din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Articolul 46 alin. (5) din Constituția Republicii Moldova, prevede că dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

Totodată, conform art. 127 din Constituția Republicii Moldova, statul ocrotește proprietatea. Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

Normele citate supra recunosc posibilitatea „lipsirii de proprietate” numai pentru o cauză de utilitate publică, în condițiile stabilite de lege și de principiile generale fără însă a prevedea expres necesitatea acordării de despăgubiri, într-o asemenea situație.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție accentuează că dreptul de proprietate are un conținut complex, de drept și obligație. În acest sens, dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor

privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului, la caz, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. ca proprietar al pilonului de beton armat de model CK-22 și a echipamentului de telefonie mobilă GSM amplasat pe pilon.

Prin urmare, cu referire la problema în speța dedusă judecării, urmează a fi respectate câteva reguli: avantajul dreptului de proprietate trebuie să fie mai mare decât dezavantajul ce se produce prin realizarea sarcinilor impuse proprietății și proprietarului; la realizarea sarcinilor în cauză trebuie să se respecte principiul proporționalității, adică sarcinile ce grevează proprietatea trebuie să fie proporționale cu situația care le determină.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, orice ingerință în drepturile protejate de art. 1 din Protocolul nr. 1, trebuie să îndeplinească cerința de legalitate [cauza Vistiņš și Perepjolkins împotriva Letoniei (Marea Cameră), §95; cauza Béláné Nagy împotriva Ungariei (Marea Cameră), §112].

Totodată, CtEDO statuiază că, orice ingerință din partea unei autorități publice la respectarea „bunurilor” poate fi justificată numai dacă servește unui interes public (sau general) legitim [cauza Béláné Nagy împotriva Ungariei (Marea Cameră), §113; cauza Lekić împotriva Sloveniei (Marea Cameră), §105].

Este de notat faptul că, protecția mediului este considerată ca fiind de interes public [cauza G.I.E.M. S.R.L. și alții împotriva Italiei (fond) (Marea Cameră), §295; cauza Bahia Nova S.A. împotriva Spaniei (dec.); cauza Chapman împotriva Regatului Unit (Marea Cameră), §82].

În cauza Hamer împotriva Belgiei, §79, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a observat că, deși niciunul dintre articolele din Convenție nu este conceput în mod specific pentru a oferi o protecție generală a mediului ca atare [cauza Kyrtatos împotriva Greciei, §52], „în societatea actuală, protecția mediului reprezintă o considerent din ce în ce mai important” și că „considerentele economice, și chiar anumite drepturi fundamentale, cum ar fi dreptul de proprietate, nu ar trebui să prevaleze în fața considerentelor legate de protecția mediului, în special atunci când statul a adoptat legislație în materie”.

Astfel, în cazul în care există o ingerință în dreptul de proprietate, aceasta urmează să fie justificată de către stat. Pentru a putea fi justificată, orice ingerință în exercitarea dreptului de proprietate trebuie să servească unui scop legitim de utilitate publică sau unui interes general. În același timp, aceasta trebuie să fie proporțională scopului legitim urmărit, adică să se asigure un just echilibru între protecția dreptului de proprietate și interesul public.

La caz, Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., în calitate de operator comercial, ar fi trebuit să fie conștientă de faptul că este probabil ca obligația impusă statului să respecte normele Convenției Europene a Drepturilor Omului să aibă impact asupra activității sale.

Din motivele nominalizate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia instanței de apel că, la emiterea dispoziției nr. 01 din 09 ianuarie 2020 „Cu privire la anularea certificatului de urbanism pentru proiectare și retragerea autorizației de construire”, autoritatea publică și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat de lege, reieșind din circumstanțele de fapt constatate și în conformitate cu prevederile legale.

Astfel, având în vedere temeinicia și legalitatea deciziei contestate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră neîntemeiate argumentele recurenteii Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A., precum că instanța de apel a pronunțat decizia cu aplicarea eronată a normelor de drept material.

Luând în considerație că recursul declarat împotriva deciziei pronunțate de instanța de apel, se respinge ca fiind lipsit de șanse de succes, instanța de recurs consideră necesar de a respinge și restul argumentelor invocate în recurs, din motiv că acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Din considerentele menționate și având în vedere că decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar critiquele formulate în recurs sunt nejustificate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Î.M. „ORANGE MOLDOVA” S.A. și a menține decizia din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 248 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Întreprinderea Mixtă „ORANGE MOLDOVA” Societate pe Acțiuni.

Se menține decizia din 20 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „ORANGE MOLDOVA” Societate pe Acțiuni împotriva Primăriei comunei Zagarancea, raionul Ungheni, terț Consiliul local al comunei Zagarancea, raionul Ungheni cu privire la anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Maria Ghervas

Nicolae Craiu

Ala Cobăneanu

Nina Vascan